

Αθήνα, 25 Ιουνίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους: κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

κ. Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΘΕΜΑ: «Απαισιόδοξο το οικονομικό κλίμα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αδυναμία πρόσβασης στην χρηματοδότηση και αυξημένο λειτουργικό κόστος»

Σε πρόσφατη έρευνα¹ για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (0-49 άτομα προσωπικό οι οποίες αποτελούν το 99,6% των ελληνικών επιχειρήσεων) του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ για το Β' εξάμηνο του 2023 σημειώνονται μεταξύ άλλων τα εξής:

-ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων υποχώρησε σημαντικά το δεύτερο εξάμηνο του 2023 στις 63,9 μονάδες έναντι 66,7 μονάδες το πρώτο εξάμηνο του 2023 και 69,5 μονάδες το δεύτερο εξάμηνο του 2022. Η αβεβαιότητα σε συνάρτηση με τον χαμηλό δείκτη προσδοκιών υποδεικνύει ότι οι επιχειρήσεις είναι λιγότερο αισιόδοξες για το μέλλον.

-το 42,4% των επιχειρήσεων δήλωσαν μείωση ρευστότητας το δεύτερο εξάμηνο του 2023. Το ίδιο δύσκολη παραμένει η κατάσταση των επιχειρήσεων ως προς τα ρευστά διαθέσιμα με το 25,5% να έχουν μηδενικά ρευστά διαθέσιμα ενώ στο 25,1% των επιχειρήσεων τα ταμειακά διαθέσιμα επαρκούν το πολύ για ένα μήνα. Ιδιαίτερο πρόβλημα αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις εστίασης με το 61,3% να μην έχουν καθόλου ταμειακά διαθέσιμα ή τα ταμειακά διαθέσιμα να επαρκούν το πολύ για ένα μήνα.

-παρά τα υψηλά ποσοστά επιχειρήσεων που δήλωσαν ότι έχουν κάνει επενδύσεις, αυτές ήταν μικρής κλίμακας. Για περίπου 1 στις 2 επιχειρήσεις (49,1%) που πραγματοποίησαν επενδύσεις το ύψος της επένδυσης ήταν έως 5.000 ευρώ.

-το πρόβλημα της πρόσβασης των επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση για επενδύσεις παραμένει έντονο. Το 84,2% των επιχειρήσεων που πραγματοποίησαν επενδύσεις τις χρηματοδότησαν με ίδιους πόρους. Το 5,7% τις χρηματοδότησε μέσω προγραμμάτων χρηματοδότησης ενώ μόλις το 3,7% μέσω τραπεζικού δανεισμού.

-το 33,2% των επιχειρήσεων δήλωσε ότι αύξησε τις τιμές του το δεύτερο εξάμηνο του 2023. Το ποσοστό αυτό αν και μειωμένο ελάχιστα σε σύγκριση με τα προηγούμενα εξάμηνα παραμένει εξαιρετικά υψηλό. Για το πρώτο εξάμηνο του 2024 το 24,7% των επιχειρήσεων δήλωσε ότι σκοπεύει να αυξήσει τις τιμές έναντι μόλις 3% που δήλωσε ότι θα τις μειώσει. Οι Έλληνες πολίτες θα βρεθούν εκ νέου απέναντι σε νέο πληθωριστικό κύμα.

-9 στις 10 επιχειρήσεις δήλωσαν ότι το κόστος λειτουργίας τους αυξήθηκε. Μεσοσταθμικά αυξήθηκε κατά 35%. Το λειτουργικό κόστος των εμπορικών επιχειρήσεων αυξήθηκε μεσοσταθμικά κατά 34,6%, στην μεταποίηση κατά 39,2% και στις υπηρεσίες κατά 33,1%. Στις επιχειρήσεις εστίασης το λειτουργικό κόστος αυξήθηκε μεσοσταθμικά κατά 46%.

-το 30,6% των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων έχει τουλάχιστον μια ληξιπρόθεσμη οφειλή. Το 7,4% των επιχειρήσεων έχει δυο καθυστερημένες οφειλές και το 13,1% μια ληξιπρόθεσμη οφειλή. Οι επιχειρήσεις εστίασης παρουσιάζουν σοβαρό πρόβλημα υπερχρέωσης καθώς το 14,7% αυτών έχει τρεις ή περισσότερες ληξιπρόθεσμες οφειλές.

-ο δείκτης αβεβαιότητας ανήλθε στις 35,7 μονάδες καταγράφοντας αύξηση 4,8 μονάδων υποδεικνύοντας το κλίμα απαισιοδοξίας των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

-όσον αφορά την γνώμη των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σχετικά με το νέο τεκμαρτό τρόπο φορολόγησης 6 στις 10 επιχειρήσεις θεωρούν ότι ο νέος τεκμαρτός τρόπος φορολόγησης θα οδηγήσει σε νέα λουκέτα. Το 27,1% των επιχειρήσεων θεωρεί ότι θα αυξηθεί η φοροδιαφυγή και το 17,2% θεωρεί ότι θα οδηγήσει σε αλλαγή της εταιρικής μορφής των επιχειρήσεων. Μόλις το 3,9% θεωρεί ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση δεν θα έχει αρνητική επίπτωση.

Σύμφωνα δε με άρθροⁱⁱ του προέδρου της ΕΣΕΕ (Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας) οι ΜμΕ στην Ελλάδα ξεπερνούν τις 731.000 επιχειρήσεις, συνεισφέροντας το 83,5% της συνολικής απασχόλησης και το 57% της προστιθέμενης αξίας της οικονομίας. Ξεχωριστή θέση στην μικρομεσαία επιχειρηματικότητα της χώρας κατέχει το εμπόριο που εξακολουθεί να αποτελεί τον μεγαλύτερο εργοδότη της ελληνικής οικονομίας, έχοντας το 16,5% των θέσεων εργασίας.

Τα τρία κύρια προβλήματα τα οποία αναχαιτίζουν την αναπτυξιακή ορμή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι: α. οι ανατιμήσεις, β. οι οικονομικές υποχρεώσεις και γ. η έλλειψη ρευστότητας τα οποία εξωθούν τις επιχειρήσεις να δώσουν προτεραιότητα στη βιωσιμότητα και όχι στον μετασχηματισμό τους.

Τα σημαντικότερα προβλήματα των εμπορικών επιχειρήσεων παραμένουν, σύμφωνα με την πρωτογενή έρευναⁱⁱⁱ στους ιδιοκτήτες τους, το λειτουργικό κόστος, το κόστος ενέργειας, η φορολόγηση – στην οποία από φέτος προστέθηκε η σημαντική επιβάρυνση του «τεκμαρτού εισοδήματος» – και η αύξηση του κόστους των εμπορευμάτων από τους προμηθευτές. Συναρτήσει των ανωτέρω η μείωση της καταναλωτικής δαπάνης, ως αποτέλεσμα κυρίως της ακρίβειας στα είδη διατροφής.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός :

A. Ποια δημοσιονομικά και ρυθμιστικά μέτρα έχει λάβει το Υπουργείο Οικονομικών τα δυο τελευταία έτη (2023-2024) για την διαμόρφωση υγιούς ανταγωνιστικού περιβάλλοντος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες αποτελούν την ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας ενώ μεγάλος όγκος των φορολογικών εσόδων προέρχεται από αυτές;

B. Ποια νομοθετικά και ρυθμιστικά μέτρα έχει λάβει ή προτίθεται να λάβει το Υπουργείο Οικονομικών για την επίλυση των προβλημάτων -λειτουργικό κόστος, κόστος ενέργειας, υψηλή φορολόγηση, αδυναμία πρόσβασης σε χρηματοδότηση- των μικρομεσαίων επιχειρήσεων όπως αυτά καταγράφονται από έρευνες και τους φορείς;

Γ. Ποια πρωτοβουλία θα αναλάβει το Υπουργείο Οικονομικών για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές των μικρομεσαίων επιχειρήσεων προς την ΑΑΔΕ, τον ΕΦΚΑ και λοιπά ασφαλιστικά ταμεία; Γιατί δεν επιλέγεται το εύλογο μέτρο της αύξησης των δόσεων αποπληρωμής έως 120 (δόσεις) και κούρεμα του συνόλου της οφειλής στο 20% εφόσον αφορά συνεπή επιχείρηση;

Δ.1. Ποια ποσά έχουν δοθεί και σε πόσες μικρομεσαίες επιχειρήσεις από το Ταμείο Επιχειρηματικότητας II και III (2021-2024); Πόσες αιτήσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων κατατέθηκαν και πόσες απορρίφθηκαν;

Δ.2. Πόσα κεφάλαια, με ποιο επιτόκιο και σε πόσες επιχειρήσεις έχουν δοθεί από το Ταμείο Εγγυοδοσίας; Πόσες αιτήσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων κατατέθηκαν και πόσες απορρίφθηκαν;

Δ.3. Πόσα κεφάλαια, με ποιο επιτόκιο και σε πόσες επιχειρήσεις έχουν δοθεί από το Ταμείο Δανείων; Πόσες αιτήσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων κατατέθηκαν και πόσες απορρίφθηκαν;

Ε. Ποια επιπλέον χρηματοδότηση υπήρξε για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις από το ΕΣΠΑ 2021-27, την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 και μέσω ποιου προγράμματος διατέθηκαν τα κεφάλαια αυτά;

Ζ. Υπάρχει σχεδιασμός από το Υπουργείο Οικονομικών για την άντληση πόρων από λοιπά ευρωπαϊκά προγράμματα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Έχει εξετασθεί το σενάριο πρόσθετης ενίσχυσης των ΜμΕ μέσω των InvestEU, REPowerEU, EU Green Industry Plan, European Sovereignty Fund;

Η. Ποια ποσά από τα 14,76 δις ευρώ τα οποία έχουν απορροφηθεί από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2.0 κατευθύνθηκαν και θα κατευθυνθούν στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις; Ποια ποσά έχουν ήδη εκταμιευθεί από τις συστημικές τράπεζες προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και με ποιο επιτόκιο; Ποια ποσά εκκρεμούν; Πόσες αιτήσεις υποβλήθηκαν από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και πόσες απορρίφθηκαν;

Θ. Πόσες μικρομεσαίες επιχειρήσεις χρηματοδοτήθηκαν το 2023 από τις συστημικές τράπεζες, με πόσα κεφάλαια και ποιο επιτόκιο; Πόσες αιτήσεις χρηματοδότησης υποβλήθηκαν και πόσες απορρίφθηκαν από τις συστημικές τράπεζες;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Νατσιός Δημήτριος

Ρούντας Γεώργιος

Κουρουπάκη Ασπασία

Βορύλλας Ανδρέας

Οικονομόπουλος Τάσος

Τσιρώνης Σπυρίδων

Δελβερούδης Κομνηνός

Παπαδόπουλος Νικόλαος

Βρεττός Νικόλαος

Αποστολάκης Γεώργιος

ⁱ Εξαμηνιαίο δελτίο οικονομικού κλίματος μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, Β' εξάμηνο του 2023, ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

ⁱⁱ Άρθρο του Προέδρου της ΕΣΕΕ κ. Γιώργου Καρανίκα στο www.powergame.gr, 10/3/2024

ⁱⁱⁱ Ετήσια Έκθεση Ελληνικού Εμπορίου του 2023 της ΕΣΕΕ